

Lees de onderstaande tekst voordat je vraag 27 beantwoordt. De tekst is afkomstig van website www.bespaarinfo.nl/afdingen.

Is afdingen normaal en eerlijk?

Voor veel mensen is het ongemakkelijk om af te dingen. Ze willen geen nee te horen krijgen, vinden het gek om te onderhandelen of ze vinden het niet eerlijk voor de verkoper. Vooral kleine ondernemers hebben het steeds moeilijker. Je kunt je dus afvragen of het moreel gezien juist is om af te dingen op de prijs.

Aan de andere kant kun je natuurlijk altijd de vraag stellen. Een winkel hoeft niet akkoord te gaan met een lagere prijs. Je kunt dus ook zeggen dat een winkel zijn eigen lot bepaalt wanneer die afdingen toelaat. Daarbij komt dat afdingen in bepaalde winkels juist heel normaal is. Of afdingen normaal en eerlijk is in alle winkels, dat laten we aan jou.

- 1p 27 Vergelijk deze tekst met de tekst 'Afdingen kun je leren.'
Welke conclusie past het best bij deze twee teksten?
De beide teksten
- A geven dezelfde informatie.
 - B sluiten elkaar uit.
 - C spreken elkaar tegen.
 - D vullen elkaar aan.

Tekst 5 Shoppen zonder schuldgevoel

- 1p 28 Op welke manier leidt de schrijver de tekst in alinea 1 in?
De schrijver
- A beschrijft een stukje geschiedenis over het onderwerp.
 - B geeft een samenvatting van de tekst.
 - C introduceert een deskundige over het onderwerp.
 - D noemt de aanleiding van de tekst.
- 1p 29 Wat besluit Kiki in alinea 1?
Ze besluit
- A geen kleding uit arme landen meer te kopen om uitbuiting in de kledingindustrie te voorkomen.
 - B haar kleding te bekijken om te zien of die op een verantwoorde manier is gemaakt.
 - C meer kleedgeld aan haar ouders te vragen zodat ze haar kleding bij kleinere modeketens kan kopen.
 - D te achterhalen of het mogelijk is om met weinig geld duurzame kleding aan te schaffen.

- 1p 30 In alinea 4 legt Daan Wagter uit dat het moeilijk aan het label is af te lezen of een kledingstuk duurzaam is gemaakt.
Wat is hiervoor de reden?
De labels vermelden
- A niets over de manier van produceren en de herkomst van het kledingstuk.
 - B niets over het land van herkomst en de maker van het kledingstuk.
 - C soms alleen het merk van het kledingstuk en de kledingmaat.
 - D soms informatie over de gebruikte materialen en waar die vandaan komen.
- 1p 31 Stel je de volgende situatie voor: Emiel gaat een dagje shoppen en heeft zich verdiept in informatie over duurzame kleding.
→ Welke informatie uit de tekst helpt hem daarbij?
Kruis in de uitwerkbijlage de **drie** juiste antwoorden aan.
- 1p 32 Welke uitspraak over leer is waar volgens de informatie uit de tekst?
- A Leer bestaat uit natuurlijk materiaal en is daarom milieuvriendelijk.
 - B Leer bewerken is een intensief karwei en is daarom erg duur.
 - C Leer heeft een chemische behandeling nodig en is daarom vervuilend.
 - D Leer is afkomstig van dieren en is daarom belastend voor het milieu.
- 1p 33 In alinea 7 staat: “Ook zijde staat hoog op deze lijst, net als wol.”
(regels 75-76)
Waarnaar verwijst het woord ‘deze’ in alinea 7?
Het woord ‘deze’ verwijst naar een lijst met
- A duurzame materialen.
 - B milieubelastende materialen.
 - C natuurlijke materialen.
 - D synthetische materialen.
- 1p 34 Wie gaan volgens de informatie uit de tekst verantwoord om met hun garderobe?
Kruis in de uitwerkbijlage de **twee** juiste antwoorden aan.
- 1p 35 Wat gaat Kiki zeker doen, nu ze meer weet over wat er speelt in de mode-industrie?
- A Ze gaat zich nog meer verdiepen in de mode-industrie.
 - B Ze is van plan om duurzamer om te gaan met kleding.
 - C Ze neemt vanaf nu de adviezen van bepaalde Instagram-accounts over.
 - D Ze ziet een duurzame garderobe als een onmogelijke opgave.

- 1p **36** Volgens de informatie uit de tekst is het mogelijk om op een verantwoorde manier te shoppen.
Welke voorwaarde noemt de tekst?
Je moet
- A Instagram-influencers volgen die posten over duurzame kleding.
 - B je eerst goed verdiepen in duurzame kleding.
 - C voldoende geld hebben om duurzame kleding te kopen.
- 1p **37** Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?
- A De productie van kleding is een onoverzichtelijk proces waarin de consument wordt misleid.
 - B Mensen moeten alleen die kleding kopen die ze nodig hebben en zich verdiepen in duurzame mode.
 - C Pubers zouden op sociale media mensen moeten volgen die veel posten over duurzame kleding.
 - D Verantwoorde kleding kopen vraagt een behoorlijk budget en inzet van de consument.
- 1p **38** In de tekst wordt het tv-programma 'Genaaid' genoemd. In dat programma geeft Jennifer Hofman de volgende tips om beter met je kleding om te gaan.

- 1 Hou een overzichtelijke kledingkast.
- 2 Repareer of vermaak kleding zodat je ze weer gaat dragen of geef kleding aan vriendinnen als je ze niet meer draagt.
- 3 Ga na of er duurzame of biologische alternatieven zijn voor de standaard dingen die je koopt.
- 4 Ga langs bij een tweedehandswinkel.
- 5 Als je iets meer uitgeeft aan een T-shirt, gaat het hoogstwaarschijnlijk langer mee en zijn de arbeidsomstandigheden beter.

Welke tip staat ook in de tekst 'Shoppen zonder schuldgevoel'?

- A tip 1
- B tip 2
- C tip 3
- D tip 4
- E tip 5

Lees onderstaande tekst voordat je vraag 39 beantwoordt. De tekst is afkomstig van het Instagram-account van When Sarah Smiles.

The image shows a screenshot of an Instagram post. On the left, there is a text box with the title 'OPEN YOUR EYES' in a large, serif font. Below the title, the text reads: 'A never-ending hunger for more, buying a full wardrobe every season and wanting to be the first wearing a trend is not a form of creativity or self expression.' To the right of the text box is the profile picture of 'when_sara_smiles' (a circle with 'WS') and the text 'when_sara_smiles • Volgen'. Below this, there is a comment from 'amoiofficial' that says: 'Helemaal waar en wat goed dat je zo eerlijk bent! En ik denk dat we dit allemaal herkennen! Die honger naar weer een nieuw shirt, broek of tas. Ik ben blij dat er steeds meer merken zijn die bijdragen aan een betere wereld en er mensen zijn zoals jij die inspireren om na te denken over je eigen (koop)gedrag. En je post inspireert mij ook weer! dank daarvoor 🙏'.

Vertaling

Open je ogen

Een oneindige honger naar meer, elk seizoen de volledige collectie kopen, de eerste willen zijn die de nieuwe trend draagt is geen vorm van creativiteit of zelfexpressie.

- 1p 39 Het motto van 'When Sarah Smiles' is 'open your eyes' (open je ogen). Waarom wordt zij in de tekst 'Shoppen zonder schuldgevoel' als voorbeeld genoemd?
- When Sara Smiles roept haar volgers op om kritisch te kijken naar
- A de boodschap van influencers.
 - B duurzame mode.
 - C het besteedbare inkomen.
 - D hun koopgedrag.